

LUND
UNIVERSITY

Den svenska sexköpslagen:

Argumentationen, Syftet och De Mänskliga Rättigheterna

Lunds Universitet

Fakulteten för Humaniora och Teologi

Mänskliga Rättigheter: Föreläsning

Handledare: Olof Beckman

Författare: Amanda Edfeldt

Datum: 2012-05-30

Abstract

In the year of 1999, Sweden became the first country in the world to criminalize the act of buying sexual services. However, selling sexual services for compensation still remains legal even up to this day. Arguments about gender equality, the protection of prostitutes and the connection of prostitution to trafficking were used to support the Swedish legislation. Opponents to this argue that this law is an unforgivable violation of adult's free will and personal life, and that it is only hardening the everyday life of already exposed prostitutes. The purpose of this argument analysis is to reveal the underlying motives of the design of the law, as well as researching whether these arguments are still applicable in modern day Swedish society and whether the legislation is an effective solution for ending prostitution. The conclusion from this analysis is that prostitution is harmful both to the individuals caught up in the industry, and to society. The criminalization of harlotry was justified by the cause of ending the act of prostitution in society, and thereby bringing to a stop the Human Rights violations connected to it.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Förkortningar

1 Inledning	1
1.2 Syfte och frågeställning.....	3
1.3 Bakgrund.....	3
1.4 Teori och begrepp.....	5
1.5 Metod och material.....	10
2 Den svenska sexköpslagen	12
2.1 Utformning.....	12
2.2 Syfte.....	13
3 Argument för och emot den svenska sexköpslagen	14
3.1 Makt, kön och jämställdhet.....	14
3.2 Skydd, säkerhet och personlig hälsa.....	18
3.3 Trafficking, frivillig prostitution och allt däremellan.....	22
3.4 Individuella rättigheter och självbestämmanderätt.....	25
3.5 Summering.....	27
4 Slutsats	29
5 Resultatdiskussion	30

Referenser

Förkortningar

UDHR: Universal Declaration of Human Rights (FN:s allmänna deklARATION)

ICCPR: International Convention of Civil and Political Rights

SOU: Statens Offentliga Utredningar

HIV: Human immunodeficiency virus (Humant Immunbristvirus)

AIDS: Acquired Immunodeficiency Syndrom (Förvärvat Immunbristsyndrom)

1. Inledning

Det var en historisk dag den 1 januari 1999, dagen då Sverige var först i världen med att införa ett förbud mot att köpa sexuella tjänster enligt lag. Efter detta har även länder som Finland, Bulgarien och Norge valt att kriminalisera prostitution genom olika lagar.¹ Det svenska förbudet kriminaliserar akten att köpa en sexuell tjänst, men lämnar säljarsidan öppen och icke straffbelagd. Detta är en vägning mellan absolut abolition (nolltolerans) och legalisering, en mellanväg Sverige fortfarande är relativt ensamma att gå på. Den svenska sexköpslagen kan motiveras av att allmänhetens bästa går före ett mindre fång individers absoluta icke inskränka självbestämmanderätt. Att minska efterfrågan genom att kriminalisera köparsidan kan anses vara en hållbar lösning i dagsläget för att sätta ett stopp för de människorättskränkningar som kan ske i samband med prostitutionen.

Den svenska lagen mot förbud av köp av sexuell tjänst skapade stor debatt under andra hälften av 1900-talet när det först fördes på tal. Argument som handlade om kvinnors lika värde, jämställdhet och den omoraliska aspekten i att köpa tillträde till en annan människas kropp användes flitigt i den häftiga debatten. Även hälsofrågan om spridning av HIV/AIDS användes för att engagera samhället och få igenom den nya lagen som innebar totalförbud att köpa sex oavsett situation.

Idag har diskussionen svängt över och mest aktuellt känns inte längre frågan angående HIV, utan snarare hur sexindustrin ger bränsle till andra kriminella strukturer och brottslighet. I och med Europas öppna gränser, världsglobalisering och låg kontroll över gränserna har trafficking, människohandel, blivit ett växande problem som utnyttjar och skadar otroligt många människor runt om i världen.

Samtidigt finns det de som menar att en lag som sexköpslagen är en oacceptabel inskränkning på människors fria vilja och självbestämmanderätt. Hur vuxna människor väljer att agera i sitt privata sexliv torde vara deras ensak och ingenting som staten skall reglera. De personer som frivilligt är aktiva inom prostitution menar att deras

---

¹ American Association of sexuality educators, counselors and therapists, *Contemporary Sexuality - Vol. 41, No 12, 2007* s. 11

rättigheter blir kränkta varje dag i och med förbudet, att det skapar en stigmatisering från samhället och ger dem tuffa arbetsförhållanden.

Frågan om huruvida debatten angående prostitution har varit rättvis är nu mer aktuell än någonsin. Har verkligen de personer lagen påverkar mest, de prostituerade, fått vara med och höras i debatten? Frågor och krav på att den nya lagen ska utvärderas korrekt av oberoende källa har också kommit upp.² Under senare år har ett flertal böcker med de prostituerades egna historier och åsikter kommit ut och man kan läsa om prostitution ur deras synvinkel och hur de anser att lagen påverkar dem i deras vardag. De ses som offer av samhället, en stämpel flera inte känner att de kan identifiera sig med och en stämpel som enbart leder till ytterligare stigma.³

Andra som varit emot lagen menar att det är en oförsvarlig kompromiss av vuxna människors fria vilja. En mänsklig rättighet som skall stå högst upp på listan över rättigheter att uppfylla. Vilket ställningstagande man än väljer att ta så är sex ett kontroversiellt ämne som många anser tillhöra den absolut privata sfären, vilken alltid är svår att kontrollera. Gränsen mellan skada och nytta är hårfin när det kommer till människor privata liv, då de måste skydda de som behöver beskyddas men inte störa de som vill leva sina liv utan statlig inblandning.

Utöver den svårbesvarade frågan angående alla människors lika självbestämmanderätt finns ett flertal andra faktorer som spelar in i diskussionen. Hur stort är egentligen problemet för samhället? Är det skadligt för individen att sälja sin egen kropp mot ersättning? Dessa frågor är farliga att försöka besvara för samtliga prostituerades räkning då de kan ha ofantligt olika bakgrund, förhållanden och livssituation. Denna uppsats kommer att behandla alla de olika aspekterna ur sakfrågan ur både för- och emot argument. Den svenska sexköpslagen kommer att behandlas med fokus på makt och jämställdhet, skada för individen, vilken påverkan den har på trafficking i Sverige samt individuella rättigheter.

---

² Evertsdotter, Linnea, *"Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv"*, Vulkan, 2004 s. 110

³ Ibid, s. 101

1.2 Syfte och Frågeställning

Syftet med denna uppsats är att klarlägga och förstå motiveringen bakom den svenska sexköpslagens utformning och kvarvarande, samt analysera den pågående diskursen. Sverige har valt att gå en medelväg genom att kriminalisera de som köper sex av en annan människa, men inte de som säljer sina kroppar för sexuella ändamål. Eftersom detta från början var en unik utformning är det intressant att ta reda på och djupborra i hur de bakomliggande argumenten för och emot lagen sett ut. Det är också intressant att försöka göra en utvärdering om detta fortfarande håller ur ett människorättsperspektiv, samt se vilka andra argument som bättre kan appliceras idag. Denna uppsats syftar till att förstå motiveringen bakom den svenska sexköpslagen, samt ta reda på huruvida detta fortfarande är en bra lösning för att sätta stopp för de människorättsproblem som finns kopplade till prostitution i samhället.

Vad finns det för bakomliggande motiv för den svenska sexköpslagens utformning och är denna lag fortfarande en bra lösning för att sätta stopp för de människorättskränkningar som sker kopplat till prostitution?

1.3 Bakgrund

Den svenska sexköpslagen infördes den 1 januari år 1999 och innebar att det blev kriminaliserat att mot betalning av någon form köpa en sexuell tjänst från en annan människa. Det finns dock ingen lag som förbjuder människor att sälja sina egna kroppar för sexuella ändamål. Innan lagen infördes var enbart bordeller och koppleri kriminaliserat enligt lag. Lagen om förbud mot köp av sexuell tjänst, som i folkmun ofta går under benämningen sexköpslagen, fastställde att straffet för brott mot denna lag kunde vara upp till sex månaders fängelse. Detta ändras 2011 för att skapa möjlighet till en mer nyanserad straffskala⁴, och den som idag köper en sexuell tjänst av en annan människa kan bli dömd till upp till ett års fängelse. Det är även kriminaliserat att försöka köpa en sexuell tjänst.⁵

---

⁴ Lagrådsremiss "skärpt straff för köp av sexuell tjänst", Stockholm 2011-01-27, s. 4

⁵ SFS 1998:408, Lag om förbud mot köp av sexuella tjänster

De svenska normerna kring sexuellt beteende och prostitution har genom historien utvecklats under en lång tid. Innan tidigt 1900-tal betraktades prostitution av staten som ett nödvändigt ont i samhället. Den kända prostitutionen innefattade enbart män som köpte sex av kvinnor, vilket ansågs normalt då de menade att det var naturligt att männen måste få utlopp för sin starka sexualdrift. Det stora problemet ansågs inte vara prostitutionen i sig utan de hälsorisker och sjukdomar en okontrollerad marknad kunde medföra.⁶ Dock började det ställas krav på att själva sexköpen skulle kriminaliseras redan under tidigt 1900-tal med motiveringen av att det är männen som får de "störtade kvinnorna" att leva otuktigt.⁷ Prostitutionsdebatten drog dock igång på allvar under sent 1970-tal då tukt och sedlighetsbestämmelserna upphörde att gälla och sexindustrin fullkomligt exploderade.⁸ Under tidigt 1980-tal framhölls prostitution som ett problem med roten i samhällets patriarkala strukturer och problem med makthierarkier, sexuella och klassmässiga skillnader.⁹

År 1994 tog en socialdemokratisk regering makten och jämställdhet hamnade i fokus. Könshandeln hade återigen ökat efter en provisorisk minskning under slutet av 1980-talet, och utvecklingen ansågs vara skadligt för både de kvinnliga sexarbetarna, deras anhöriga och samhället på stort.¹⁰ Även sjukdomar som HIV/AIDS fick mer plats i media och debattörer för ett införande av förbud mot köp av sexuell tjänst var inte sena med att använda detta till sin fördel. De menade att prostitutionen var en av de stora anledningarna till att det spreds så snabbt i världen och att det måste bekämpas om vi skulle lyckas bekämpa spridningen av denna dödshotande sjukdom.

Ett förslag på dubbelkriminalisering (både sexköpare och sexsäljare kriminaliseras) framfördes men blev snabbt avfärdat av kritik som bland annat rörde frågan angående gränsdragning.¹¹ Skall det räknas som prostitution om personen i fråga först blir bjuden på middag, och den andra sen bjuder på sex? Frågan om huruvida prostitutionen skulle

---

⁶ Erikson, Josefina, *"Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen"*, Uppsala: Uppsala Universitet, 2011, s. 65

⁷ Ibid, s. 66

⁸ Ibid, s. 67

⁹ Ibid, s. 81

¹⁰ Ibid, s. 108

¹¹ Ibid, s. 109

stoppas i samhället diskuterades hejvilt och dubbelkriminalisering fick även mycket kritik för att drabba de redan utsatta säljarna hårdare och låta köparna åter igen hamna i skymundan. Den första januari 1999 trädde lagen om förbud mot köp av sexuellt tjänst igenom och gjorde det straffbelagt att köpa en sexuell tjänst av en annan människa.¹² Straffet för att bryta mot denna lag blev belagt med böter eller fängelse i upp till sex månader,¹³ ett straff som 1 juli 2011 höjdes till max ett år.¹⁴

1.4 Teori och Begrepp

Att behandla sexköpsdebatten är en omöjlighet utan att behandla frågan om feminism. I en debatt där kön och sex är absolut centralt går det inte att på något sätt undvika frågan om vilka effekter på jämställdhet och patriarkatet detta har i samhället. Dock är det inte relevant för denna uppsats att behandla frågan om vilket feministiskt perspektiv som är att föredra av den uppsjö grenar sig teoriskolan idag har delat sig i.

Frågan angående jämställdhet, makt och könsroller kommer att tas upp i det avsnitt som är avsett för att problematisera just denna fråga. Därefter finns dock ingen anledning att likställa en prostituerad med kvinna. Dels för att det är osant, men också för att inte osynliggöra de manliga prostituerade. En tredje anledning att undvika detta är också för att undvika att lägga all skuld på sexköpande män. Trots att detta är det absolut vanligaste fallet världen över skall inte möjligheten att manliga prostituerade kan utsätts för människorättskränkningar av kvinnliga köpare förringas. Alla människor inom sexhandeln är lika värda och berättigade till hjälp, stöd och upprättelse. De möter samma svårigheter (och förmåner) och skall behandlas utifrån likvärdiga förutsättningar. Debatten skall kunna anses vara helt könsneutral då prostitution i dagens samhälle står under ständig utveckling och vi inte har tillräckligt mycket information om manliga prostituerade.

Prostitution har alltid varit ett hett omdiskuterat ämne då sex för de flesta är en väldigt laddad fråga, och således finns det en mängd olika teoretiska vinklar att se frågan ur.

---

¹² SFS 1998:408, Lag om förbud mot köp av sexuella tjänster

¹³ SFS 1998:408, Lag om förbud mot köp av sexuella tjänster

¹⁴ Lagrådsremiss "skärpt straff för köp av sexuell tjänst", Stockholm 2011-01-27, s. 1

Centrala begrepp som är ständigt återkommande i diskursen är självbestämmanderätt, trafficking och prostitution/ prostituerad.

Självbestämmanderätt kommer att diskuteras mer djupgående senare i uppsatsen, dock med utgångspunkt ur artikel 1 i UDHR.

*"All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood."*¹⁵

Alla människor skall således ha lika rättigheter, är födda fria och har rätt att göra vad de vill med sina liv. Alla människor erkänns vara födda med förnuft och medvetenhet, och skall bli behandlade därefter. Om det enda kravet på total frihet är att vara biologisk människa blir det genast komplicerat att försvara några lagar över huvud taget då dessa är till för att reglera människors fullt fria beteende. Vi måste därmed dra slutsatsen att varje människa måste respektera och ej inkräkta på andra människors rättigheter om de vill ha sina egna i behåll.¹⁶ Självbestämmanderätten är således central i de mänskliga rättigheterna, men kan inte gälla utan förbehåll när det kommer till att respektera andra människors rättigheter.

Trafficking innebär olaglig handel med varor över nationalgränser. Idag har ordet i vardagligt bruk näst intill likställts med människohandel för sexuella ändamål. Det vanligaste scenariot som associeras med detta är förflyttning av unga flickor och kvinnor över gränser som därefter blir exploaterade och utnyttjas till tvångsarbete.¹⁷ Under uppsatsens gång kommer både begreppen trafficking, människohandel och sexhandel användas, och då i egenskap av att beskriva alla människor som flyttas över gränser för att utnyttjas inom sexindustrin. Dessa inkluderar alla de kvinnor, män och barn som både tvingats eller frivilligt följt med över gränser. Det inkluderar alla de som varit medvetna om vad de skulle drivas till att göra och de som blivit lurade och lockade med löften om en bättre framtid.

---

¹⁵ Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 december 1948. Artikel 1

¹⁶ Orend, Brian, *Human Rights Concept and Context*, Ontario: Broadview Press, 2002, s. 62-64

¹⁷ Ne, Trafficking, <http://www.ne.se/trafficking>, hämtat 2012-05-24

”Prostituerad: (ofta substantiverat) som skaffar sig inkomster genom att erbjuda sin kropp till sexuellt utnyttjande mot betalning: ett tillhåll för ~e och utslagna” – Ne¹⁸

Så definieras ordet prostitution i det svenska uppslagsverket Nationalencyklopedin. Hur man bör definiera begreppet prostituerad är dock omdiskuterat. Ordet har i vardagligt bruk fått en given negativ klang och många som arbetar med att sälja sex menar att enbart själva ordet är underminerande och bidrar till att skapa dåliga associationsbanor till industrin och arbetarna. Även i den offentliga beskrivningen används ordet ”utnyttjande”, som ger intrycket av att allt som har med att göra prostitution sker ofrivilligt. De som arbetar med att sälja sex föredrar istället att gå under andra benämningar. Sexarbetare, glädjeflicka eller ”lycklig hora” är återkommande begrepp de hellre identifierar sig med. De menar att ordet prostituerad inte skall vara det som huvudsakligen bör användas för att beskriva deras yrkesroll då detta ger omvärlden en inkorrekt framställning av situationen.

”Den glada horan. Klart hon finns. För mig har både hora och prostituerad en dålig klang, så jag kallar mig egentligen inget av det... Jag kallar mig rätt och slätt Greta Garbo när jag utövar min hobby som sexsäljare.”- Linnea Evertsdotter, frivilligt prostituerad¹⁹

Dessa frivilliga ”sexarbetare” finns, de som är glada över sitt arbete och anser att det ger dem själva ett rikare liv. På samma sätt som det finns andra som anser att anonymt sex med främlingar från krogen berikar deras liv. Under senare år har det ploppat upp mängder av böcker på marknaden som skildrar ”den lyckliga horan”, som tidigare inte fått ta plats i den offentliga debatten. Dessa menar att det är fel att kalla dem prostituerade då detta inte är ett ord de kan identifiera sig med.²⁰ Å andra sidan känns det brutalt fel att kalla en fattig tonårsflicka som flyttats från sitt hemland och tvingas ha sex med främlingar, för en sexarbetare. Trafficking anses av många vara det moderna samhällets svar på slaveri, vilket bland annat är förbjudet i enlighet med UDHR:s artikel 4.

---

¹⁸ Ne, Prostituerad, www.ne.se/prostitution, hämtat; 2012-05-24

¹⁹ Evertsdotter, Linnea, *”Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv”*, Vulkan, 2004, s. 10

²⁰ Ibid, s. 10

*"No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms."*²¹

I denna uppsats kommer härefter orden prostitution och prostituerad användas för att inteckna både sexarbetare och sexslavar. Detta för att förenkla läsningen, men läsaren bör vara medveten om att det är ett brett begrepp som innefattar allt från självvalda prostituerade som, mer eller mindre, trivs med sina arbeten till kidnappade eller lurade barn som används som slavar inom sexindustrin. Uppsatsen behandlar sexköpslagens motivering och verkningar på det stora hela i samhället och således kommer alla former av de som får ersättning för att sälja sin kropp intecknas under samma benämning, prostituerad.

Förbudet mot köp av sexuell tjänst är en mycket omdiskuterad lag och det finns många som ställer sig för och emot detta ställningstagande. Debatten har pågått sedan långt tillbaka och många är också idag aktiva med motioner för att ändra lagen, bland annat motionen om krav på dubbelkriminalisering (motion 2001/02:Ju291), krav på att straffet skall skärpas (motion 2008/09:Ju298) och kravet på att förbudet skall tas bort helt och hållet (motion 2010/11:Ju249).²²

Sen sexköpslagen röstades igenom år 1999 har både socialdemokraterna och moderaterna suttit vid makten och lagen finns fortfarande kvar. Detta tyder på en utbredd uppfattning om att prostitution är något skadligt för samhället som bör bekämpas. De står egentligen utanför industrin, men gör denna bedömning grundad på pragmatiska erfarenheter och effekter på samhället. De ser frågan som central i bekämpningen mot ett icke jämställt samhälle och essentiell för att stoppa trafficking. I lagrådsremissen från 2011 angående skärpt straff för köp av sexuell tjänst utgår de från att sexköpslagen är något positivt och att den skall vara kvar i bruk.²³ Från detta uttalande kan man dra slutsatsen att regeringen är strikt inställda på att lagen ej skall tas bort och att de således kanske inte är helt öppna för mottagande av kritik.

---

²¹ Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 december 1948. Artikel 4

²² Erikson, Josefina, *"Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen"*, 2011, s. 161

²³ Lagrådsremiss "skärpt straff för köp av sexuell tjänst", Stockholm 2011-01-27, s. 5

Petra Östergren vill i sin bok "Porr, horor och feminister" förmedla en mer positiv bild av prostituerade kvinnor i det svenska samhället. Hon tar upp den tabubelagda myten om "den lyckliga horan" för att försöka få sexarbetarnas egna röster att bli hörda. Svåra händelser i livet gjorde att hon sökte sig till feminismen och hon förespråkade mer makt åt kvinnor och ansåg män vara misshandlade, maktgalna svin. Hon gjorde sig ett namn på den svenska feministiska kartan genom att lära ut självförsvar för kvinnor. Det var under den perioden hon också fick större erfarenhet av kvinnor som misshandlades av andra kvinnor i lesbiska parförhållanden och började således fundera över om våld mot kvinnor verkligen är ett uttryck för manlig maktstruktur i samhället. Hon har tidigare erkänt sig till radikalfeminismen men har enligt henne själv bytt feministisk bana efter att ha fått större lärdom om just porr och prostitutionsindustrin.²⁴

Även sexsäljaren Linnea Evertsdotter har kommit ut med boken, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden från mitt perspektiv", och vill ställa sig emot debatten och påpeka att inta alla kvinnor undermineras och förnedras. Hon vill snarare ge bilden av att hon stärks av sitt yrke, att hon inte behöver välja de kunder hon inte vill sälja till och att hennes yrkesval berikar henne som person. Hon ställer sig tvärt emot sexköpslagen och menar att det är den som är kvinnoförnedrande om något.²⁵

"Jag försöker rannsaka mig själv. Men hur jag än vrider och vänder på och vinklar problemet, hittar jag inget som kan få mig att förstå resonemanget från att de vill höjs straffskalan för sexköpare och som envisas med att betrakta mig med flera som brottsoffer."²⁶

Det finns de stater som valt att kriminalisera både försäljningen och köpandet av sexuella tjänster. De som är för en absolut abolitionistisk hållning menar på att en dubbelkriminalisering är det mest effektiva medlet för att uppnå ett samhälle fritt från prostitution. Denna uppsats kommer inte att behandla frågan om huruvida det svenska samhället skulle se ut om prostitution var dubbelkriminaliserat. Detta av den anledning att vi aldrig tidigare har haft en sådan lagstiftning i Sverige, samt bristen på faktuell

---

²⁴ Östergren, Petra, "Porr, horor och feminister", Stockholm: Pocketförlaget, 2006, s. 13

²⁵ Erikson, Josefina, "Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen", 2011, s. 10

²⁶ Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", 2004, s. 188

material då denna typ av lagstiftning inte finns i några av våra närliggande grannländer. Således blir både en motivering, utvärdering eller jämförelse av denna typ av kriminalisering svår genomförlig. Dubbelkriminalisering kommer enbart att behandlas i relation till att förklara och stödja en del av de argument som användes vid införandet av sexköpslagen 1999.

Jag utgår från ett perspektiv som står helt utanför frågan, utan någon egen personlig koppling till eller empirisk erfarenhet av ämnet. Jag utgår dock från ett utilitaristiskt perspektiv, och anser att prostitutionen i samhället skadar fler människor än den gynnar. Att alla människor skall ha frihet och egenbestämmanderätt är en given mänsklig rättighet och inget som skall behöva diskuteras. Jag anser dock att ingen människas rättigheter skall behöva bli kränkta för att andra människor skall ha rätt att utöva sina egna. Alla skall agera och leva på ett sådant sätt att de inte kränker eller skapar möjligheter för andra människor att få sina rättigheter kränkta. Vi bör alla sträva efter att störst antal människor på jorden skall ha möjlighet att leva vad som kan kallas ett fullgott liv.

1.5 Metod och Material

Som primärmaterial har jag använt mig av Riksdagens utvärdering av sexköpslagens effekter och verkan på samhället. Denna och 1997 års proposition "Kvinnofrid" från staten kommer till stor del att stå för den argumentation som görs för lagen. Därefter har jag valt att ta med källor som kommer ifrån de så kallade "lyckliga hororna", som staten och den publika sfären ofta får kritik för att de ej ger större plats i debatten och även gör deras röster hörda. Då uppsatsen har mycket material hämtat från Regeringens egna utvärderingar av deras egna lag är det av stor betydelse att detta material läses med kritiska ögon, då denna utredning förmodligen är gjord av personer som inte är helt neutrala i sakfrågan. Den mest passande metoden att tillvägagå vid utvärdering av för- och motargument i en diskurs är att göra en argumentationsanalys.

Därefter har jag använt mig av ett flertal analyser av utgången för den svenska sexköpslagen, samt källor och intervjuer av de som finns närmast sakfrågan, de prostituerade. Detta är källor med intervjuer där sexarbetarna själva får delge sina

berättelser och erfarenheter av prostitutionen. Jag har utgått från böcker där de prostituerade mestadels har positiva erfarenheter, men författarna själva skriver att de har valt att delge dessa "lyckliga horrors" versioner av den anledningen att de inte tidigare fått ta del av debatten. De är således inte alla de människor som utstått kränkningar som kommer till tals här, då författarna menar att det enbart är dessa personer som i vanliga fall får delge sina berättelser och skapar en ensidig och inkorrekt bild av prostitutionen.

En argumentationsanalys ändamål är att dela upp diskussionens argument i för- och emot poler, och sedan göra en bedömning av vilket argument som besitter starkast beviskraft.²⁷ Beviskraften tas fram genom att först göra en deskriptiv analys för att kartlägga och sortera upp argumenten.²⁸ Fokuset ligger till största del på att utvärdera en text och ett arguments *logos*, det vill säga hur pass mycket författaren lyckas spela på läsarens intellekt och övertyga denne med saklig fakta och rationellt tänkande.²⁹ Lyckas författaren med detta är det ett välfunnet argument. En argumentationsanalys skall även innehålla en tes, vilken bör kunna kännas igen på att den inte är vare sig ett argument för eller emot sakfrågan, utan enbart ett konstaterande.³⁰ En normativ tes innebär en tes med ett tydligt ställningstagande (ex. "Att stjäla är dåligt"), medan en preskriptiv tes är en uppmaning till handling (ex. "att stjäla är dåligt, och skall således förbjudas"). En faktuell tes innehåller enbart icke-laddad fakta.³¹

Syftet med en argumentationsanalys är att hitta huvudargumenten för och emot en sakfråga i en diskussion och därefter göra en deskriptiv redogörelse. Analysen syftar även till att göra en kartläggning av de normativa värderingarna som existerar i debatten. Viktigt är att hålla sig till sakfrågan och inte sväva ut i andra, irrelevanta utbroderingar för att inte tappa trovärdighet. Slutligen syftar analysen till att bedöma

---

²⁷ Bergström, Göran, Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt, Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Lund: Studentlitteratur, 2005, s. 95

²⁸ Ibid, s. 91

²⁹ Ibid, s. 89

³⁰ Ibid, s. 96

³¹ Ibid, s. 96

vilken sida av argumentationen som innehåller starkast beviskraft och därmed "vinner".³²

Under redogörelsen av för och emot argument kommer inte förespråkarna att stå i fokus utan argumenten i sig själva. Detta eftersom ämnet är så vitt omdiskuterat och det ofta finns långt fler än en person som står bakom det specifika argumentet.

Slutligen har jag sammanfattat alla de olika argument som diskuteras och sammanställt detta till ett komprimerat avsnitt. Därefter har jag bedrivit en resultatdiskussion då både icke förväntade resultat och mina egna tankar om resultatet slutbehandlas.

2. Den svenska sexköpslagen

*"Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel, skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning, döms för **köp av sexuell tjänst** till böter eller fängelse i högst sex månader. Vad som sägs i första stycket gäller även om ersättningen har utlovats eller getts av någon annan." – BrB 6 Kap, 11 §*

2.1 Utformning

Lagen om förbud mot köp av sexuell tjänst, i folkmun kallad sexköpslagen, trädde för första gången i laga kraft 1 januari 1999.³³ Lagen är utformad på ett sådant sätt att du blir straffansvarig även om ersättning enbart utlovats men aldrig infriats. Du anses även skyldig om det är någon annan som utnyttjar tjänsten än den som betalar för den.³⁴ Straffbelagt är även försökt av köp av sexuell tjänst. Efter statens utredning 2005 flyttades straffskalan från maxstraff på sex månader till ett år för att möjliggöra hårdare straff för grövre omständigheter såsom exempelvis att utnyttja en prostituerad person som är handikappad eller under drogpåverkning.³⁵

---

³² Ibid, s. 91

³³ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 11

³⁴ Ibid, s. 16

³⁵ Ibid, s. 77

Lagen har sitt ursprung från kvinnofridspropositionen (Prop. 1997/98:55), som är en samlad proposition för att motverka våld mot kvinnor, prostitution och sexuella trakasserier i arbetslivet.³⁶ Vidare kommer denna bedömning från år 1993:s prostitutionsutredning, där det fastställs att de absolut vanligaste sexköpen som sker är heterosexuella, med män som står på köparsidan och kvinnor som säljer.³⁷ Köparna kriminaliseras för att flytta fokusen på problemet från den prostituerade till den som köper tjänsten och således står som ansvarig för efterfrågan.

2.2 Syfte

Lagens har sin utgångspunkt i ställningstagandet att det är köparna som skapar efterfrågan på tjänsterna och därför också de som ger bränsle till prostitutionsindustrin.³⁸ Om köparna kriminaliseras och efterfrågan minimeras kommer således också industrin att försvinna. Lagen är ett tydligt ställningstagande av staten att sexköp inte är något acceptabelt i det moderna svenska samhället och att ingen har rätt att köpa sig tillgång till någon annan människas kropp.

"Mäns våld mot kvinnor är inte förenligt med strävandena mot ett jämställt samhälle och måste bekämpas på alla sätt. I ett sådant samhälle är det också ovärdigt och oacceptabelt att män skaffar sig tillfälliga sexuella förbindelser med kvinnor mot ersättning." (Prop. 1997/98:55, s. 22)

Den skall fungera normativt avskräckande då förövarna ofta fruktar mer för att familj och vänner skall få reda på att de köpt sex, än vad de fruktar inför själva straffet.³⁹ Staten tar i sin utredning från 2008 upp att de är medvetna om att det kan finnas mängder av olika bakomliggande orsaker till att en människa befinner sig inom prostitution, men att det främst är kvinnor och flickor som drabbas och att det i regel är mestadels män som köper sex.⁴⁰ De menar också att det finns ett klart samband mellan prostitution och människohandel för sexuella ändamål då de båda industrierna säljer samma tjänster och att det ofta är svårt för köpare att veta skillnaden på frivillig och icke frivillig

---

³⁶ Regeringens Proposition 1997/98:55, Kvinnofrid, Stockholm, 5 februari 1998, s. 1

³⁷ Ibid, s. 22

³⁸ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 14

³⁹ Regeringens Proposition 1997/98:55, Kvinnofrid, Stockholm, 5 februari 1998, s. 100

⁴⁰ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 15

prostitution. De menar dock även att denna skillnad blir irrelevant om fokus flyttas över från den prostituerade till den som köper tillfälliga sexuella förbindelser. Svensk Rikskriminalpolis menar att det är självklart att lagen fungerar som en barriär och hindrar att trafficking etableras i Sverige då prostitutionen är svagare och efterfrågan mindre.⁴¹

3. Argument för och emot den svenska sexköpslagen

Debatten om den svenska sexköpslagen har pågått under flera decennier och många olika aspekter och möjliga utfall behandlas. De finns de som menar att all prostitution skall vara legaliserad och att det är förbuden som orsakar de problem som industrin ofta kopplas ihop med. Samtidigt finns det de som menar att prostitution inte under några förutsättningar är en acceptabel företeelse i ett modernt samhälle och att en dubbelkriminalisering av detta är det effektivaste sättet att nå detta mål. Därefter finns det de som menar att prostitution inte är en önskvärd företeelse, men att en dubbelkriminalisering skulle drabba de som redan är utsatta mest i prostitutionen. Dessa är de som står bakom kriminalisering av enbart köparen, som står för efterfrågan, så som i den svenska lagen med förbudet mot att köpa sexuella tjänster.

3.1 Makt, Kön och Jämställdhet

I regeringens utredning från år 2008 skriver de att lagen om förbud mot köp av sexuell tjänst har sitt ursprung från ett jämställdhets- samt människorättsperspektiv. De menar således att ingen människa i ett modernt samhälle skall ha rätt att köpa tillgång till en annan människas kropp under några omständigheter.⁴² De menar att relationen mellan köpare och säljare kommer alltid att vara hierarkisk och således är inte handlingen försvarbar ur ett svenskt jämställdhetsperspektiv.

"Mäns våld mot kvinnor är inte förenligt med strävandet efter ett jämlikt samhälle och måste bekämpas på alla sätt. I ett sådant samhälle är det också ovärdigt och oacceptabelt att män skaffar sig tillfälliga sexuella förbindelser med kvinnor mot ersättning", (prop. 1997:98:55 s. 22), s. 112

---

⁴¹ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 16

⁴² Ibid, s. 15

Att relationen mellan köpare och säljare alltid är hierarkisk stämmer med största sannolikhet inte in på samtliga fall, men det är ett scenario som kan förutsättas vara mest troligt att inträffa. Köparen kan anse sig ha rätt att använda den vara denne köpt och betalat för, i detta fall en annan människas kropp, på det sätt köparen behagar. I Vidyamali Samarasinghes analys av kriminalisering av köparsidan menar hon på att män som köper sex ofta anser sig äga kvinnan under den tidsperiod han har betalat för.⁴³ Detta tankesätt är både nedvärderande och förnedrande, och strider mot artikel 1 i FN:s allmänna deklaration om alla människors rätt till frihet och lika värde.

"All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood." – UDHR, artikel 1⁴⁴

I och med denna grundläggande rättighet är det aldrig argumenterbart att en människa kan anse sig köpa rätten att äga en annan människas kropp, även om detta bara anses under en kort period. I samma veva kan dock självvalda prostituerade hävda att det är deras rättighet som fria människor att få sälja sex om de vill och trivs bra med det.

"Enligt FN-konventionen har jag och andra sexsäljare rätt att bestämma själva över vårt liv och vår kropp. Ändå får vi inte göra det?... Jag vill inte endast ha en partner och jag vill inte söka sexuella förbindelser via krogen eller Internet." - Linnea Evertsdotter⁴⁵

Teoretiskt kan FN:s artikel 1 ses ur den synvinkel man behagar, och det blir lika svårt att argumenterat emot från båda hållen. Alla människor har rätt att bestämma över sig själva och sina egna liv, samtidigt som ingen människa skall ha makt att äga den andre människans kropp.

Den frivilligt prostituerade Linnea Evertsdotter skriver i sin bok "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden från mitt perspektiv" att hon allra helst tar avstånd från att beröra makt som fenomen i sexuella relationer och att hennes affärer sker i ömsesidig

---

⁴³ Samarasinghe, Vidyamali, "Takes Two to Tango" – probing the demand side of female sex trafficking, *Pakistan Journal of Women's Studies*: 2009, s. 37

⁴⁴ Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 december 1948. Artikel 1

⁴⁵ Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", 2004, s. 98

samförståelse partnerna emellan. Hon skriver också att om det är någon som innehar makten så är det hon själv, eftersom det i det här fallet är männen som måste betala henne för tjänsten.⁴⁶ Samma inställning har den prostituerade Ingegärd som Petra Östergren intervjuat i sin bok "Porr, Horor och Feminister".

*"Jag bestämmer! Jag tycker hellre att de är de som ska vara förnedrade som går och betalar. Varför ska dom säga att kvinnan är förnedrad, det är ju mannen som går och betalar för en sån sak."*⁴⁷

Var kommer då själva maktfrågan från? Om det är en kvinna som köper en tillfällig sexuell förbindelse av en man, ligger makten då hos henne och på hurdant vis skulle hon kunna utöva den? I ett rum med enbart två personer utan skydd av något eller någon torde makten ligga hos den person som är fysiskt överlägsen och faktiskt kan kontrollera den andra människan med hot eller våld (med detta ej sagt att någon part skulle ta sig den friheten, enbart att denne teoretiskt skulle kunna). Den part som befinner sig i fysiskt underläge utsätter sig alltid för risken att den andre parten skulle kunna utnyttja sitt överläge. Detta argument skulle kunna hållas för alla möten som sker mellan två personer i alla situationer, dock måste risken antas öka om de två partnerna aldrig tidigare har träffat varandra.

I de allra flesta fall är det mannen som är köparen och också anses vara den överlägsna i den hierarkiska relationen. Säljaren ses i Sverige som den svagare parten och den som är i behov av beskydd. Köparen anses utnyttja säljarens utsatta position i livet. Att de kvinnor som säljer sex anses vara offer kan härledas ur en normativ syn på sex i dagens svenska samhälle, som säger att prostitution är kvinnoförnedrande.⁴⁸ I samma veva kan man ställa sig frågan, vad kom först? Bidrar prostitution till uppbyggnad och underhållning av det patriarkat som redan existerar i samhället, eller är det samhällets syn och förutfattade meningar angående prostitution som ger näring till samhällets hierarkiska uppbyggnad?

Sexsäljare som menar att de är lyckliga i sitt yrkesval och inte skulle vilja komma ur

---

⁴⁶ Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", 2004, s. 99

⁴⁷ Östergren, Petra, "Porr, horor och feminister", 2006, s. 185

⁴⁸ Erikson, Josefine, "Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen", 2011, s. 58

prostitutionen menar att det är samhällets syn på prostitutionen som leder till det stigma de upplever och är det största problemet i deras vardag.

"Prostitution är något positivt för Susanne. Det som är jobbigt är att hon måste hålla vad hon gör hemligt."- Porr, Horor och Feminister⁴⁹

De anser att prostitutionen inte är något de skall behöva skämmas för, utan ett yrke som vilket annat som helst. Ett arbete de utför på jobbet som sedan inte längre är aktuellt när de återvänder tillbaka hem till sin privata sfär.⁵⁰ De menar att de som verkligen tar bort deras makt och inte ser dem som jämlikar i samhället är de som menar på att prostitution inte är okej och vill förbjuda det i samhället. Det är dessa feminister som åsamkar dem mest skada och en känsla av maktlöshet.⁵¹ Om prostitution var att normaliseras och inte längre skulle vara förbjudet i samhället skulle dessa kvinnor återigen få makten över sina liv och slippa känna sig stigmatiserade från samhället.⁵²

Givetvis är kön och könsroller centralt i ett ämne som kretsar kring sex och kön. Att det sedan är ett faktum att det är mest män som köper sex av kvinnor leder automatiskt till tanken om att prostitution är en icke-positiv drivkraft i fel riktning för kvinnor generellt i samhället. Att kvinnor ses som sexobjekt till salu bidrar inte till en positiv kvinnosyn där både män och kvinnor är lika värda.⁵³ All vår tidigare förförståelse för normbildning och hur världen ser ut kommer utav en historisering av tidigare händelser och paradigmen. Det är vi själva som skapar de maktstrukturer och den hierarki samhället är uppbyggt av. Prostitution skulle inte ha någon värdering eller innebörd om vi inte hade lagt grunden för att ge begreppet mening. Den sociala världen är således en konstruktion av samhället och allt den fylls utav.⁵⁴ Eftersom det i alla tider har varit absolut vanligast med sextransaktioner som involverar en kvinnlig säljare och en manlig

---

⁴⁹ Östergren, Petra, *"Porr, horor och feminister"*, 2006, s. 175

⁵⁰ Ibid, s. 171

⁵¹ Ibid, 173

⁵² Carson, Lisa, Kathy Edwards, Prostitution and sex trafficking: What are the problem represented to be? A discursive analysis of law and policy in Sweden and Victoria, Australia, *HeinOnline*: 2011, s. 66

⁵³ Erikson, Josefina, *"Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen"*, 2011, s. 11

⁵⁴ Ibid, s. 19

köpare⁵⁵ ses således denna jämlikhetsfråga ofta som en enbart feministisk jämställdhetsfråga. Idag vet vi att sexköp kan ske mellan mängder av olika personer och under olika förutsättningar, och bör därför undvika att limitera diskursen att handla enbart om mäns makt över kvinnor.

”Utgångspunkten måste enligt min uppfattning i stället vara att prostitutionen är ett mänskligt problem – inte ett mans- eller kvinnoproblem. Det är en fråga om mänskliga relationer, ömsesidig hänsyn och respekt för varandra, om mänsklig värdighet” - (SOU 1981:71, s. 136)⁵⁶

Under debatten som fördes innan införandet av den svenska lagen om förbud mot köp av sexuell tjänst behandlades mestadels frågan ur ett feministiskt perspektiv, där förespråkarna menade att all form av prostitution är kvinnoförnedrande, spär på det existerande patriarkatet och leder till kvinnors lägre status i samhället i allmänhet. Samtidig menar vissa kvinnor som arbetar med prostitution att det är dessa feminister som stryper deras makt och gör dem osynliga. Även om båda dessa argument fortfarande kan vara sanna för många måste vi se frågan bredare och inkludera alla människor som drabbas av prostitution, även män som utnyttjas för sexuella ändamål.

3.2 Skydd, säkerhet och personlig hälsa

Ett starkt argument som används flitigt i debatten för den svenska sexköpslagen är argumentet som menar att den prostituerade skyddas på bästa sätt av just denna utformning. Att köparna skall bli färre och att efterfrågan minskas vill de mena kommer leda till att färre personer dras in i och fastnar i prostitutionen, vilket anses vara det allra bästa för såväl individerna som för samhället.⁵⁷ Lagen är också tänkt att ge utrymme för de prostituerade som vill ta sig ur prostitutionen att göra detta genom att ge dem möjlighet att få hjälp och sociala medel utan att vara rädda att riskera en straffpåföljd om de erkänner sitt yrke. Det skall även möjliggöra för de prostituerade som blir utsatta för brott och våldsdåd att kunna anmäla utan att själva riskera att bli

---

⁵⁵ Ibid, s. 11

⁵⁶ Ibid, s 82

⁵⁷ Regeringens Proposition 1997/98:55, Kvinnofrid, Stockholm, 5 februari 1998, s. 44

anmälda för de jobb de utfört.⁵⁸

Våld, hot och förnedrande behandling är brett förekommande bland prostituerade, både i länder där det är legaliserat såväl som kriminaliserat. I en rapport grundad på utredningar i fem olika länder framhålls kränkningarna som grova och vidkommande. Nästan 80 % av de prostituerade hade utstått fysisk skada, 70 % våldsamma hot, fler än 60 % hade utsatts för sexuella övergrepp och över 80 % blev känslomässigt kränkta.⁵⁹

De som är för denna lag menar på att de som befinner sig i prostitutionsindustrin skall ha möjlighet att anmäla våldsamma kunder, icke frivilligt arbete samt koppleri, människohandel och bordeller. Alla människor skall ha möjlighet att tillgodose sina mänskliga rättigheter oavsett vilket yrke de innehar och dessa personer skall kunna få hjälp oavsett om de vill stanna inom prostitutionen eller ta sig ur den. Om det även var kriminaliserat att sälja sex finns risken att de som verkligen vill anmäla brott eller ta sig ur prostitutionen inte vågar göra detta på grund av rädsla för att själva bli straffade.

Många som idag arbetar inom prostitutionen vill mena på att detta argument står för den största missbedömningen av dem alla när de kommer till utformning av sexköpslagen.⁶⁰ Då köparna blir kriminaliserade tvingas verksamheten bli osynlig och gå under jord, vilket leder till att de prostituerade utsätts för mycket större risker.⁶¹ De måste jobba på dolda platser, och de män som faktiskt väljer att söka upp en prostituerad har större tendens att vara farlig då denne uppenbarligen redan är beredd på att bryta mot lagen.⁶² De prostituerade som går kvar på gatan större risk att råka ut för de köpare som tenderar att vara farliga då dessa uppenbarligen inte är tillräckligt avskräckta av lagen för att hålla sig ifrån att köpa på den mest blottade platsen där risken är högst att åka fast. Prostituerade som därefter söker sig till inomhusverksamhet och bordeller är inte heller vara säkra eller beskyddade, utan lider stor risk att behandlas illa av kunder eller hallickar.

---

⁵⁸ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 19

⁵⁹ Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004, s. 1175

⁶⁰ Rice-Oxley, Mark, Rivers, Karin, Britain eyes Swedish law on sex workers, *Global Issues In Context*: 2012, s.1

⁶¹ Ibid, s. 2

⁶² Östergren, Petra, *”Porr, horor och feminister”*, Stockholm: Pocketförlaget, 2006, s. 199

*"As long as they are making the money, anything goes. In [a particular club], they have dungeon rooms — there's no way for her to get help if she wanted. One of the girls had reported to her pimp that one of the johns had brutally raped and beat her. All he [the pimp] said was did you get the money. Plus the pimps beat them up too."*⁶³

I flera länder har de nu legaliserat att både köpa och sälja sexuella tjänster, i somliga fall är även bordeller och strukturerad prostitution tillåtet. Detta för att kontrollera sexmarknaden och på det sättet minska traffickingen. De prostituerade anses även ha rätt att nyttja ett skyddsnät från samhället i form av sjukpenning och försäkring. Holland var ett av de länder som valde att gå denna väg när de år 2000 lyfte det statliga förbudet mot bordeller. Tanken var att de lättare skulle komma åt den ofrivilliga prostitutionen och ha möjlighet att ge ett bättre skydd till de prostituerade. År 2006 offentliggjordes en rapport som blev mycket uppmärksammas där de framgick att de ej hade uppfyllt sina mål och att det istället blivit en stadigt ökande kurva uppåt både inom prostitution och människohandel i landet.⁶⁴

Ett argument som användes flitigt främst under debatten innan införandet av sexköpslagen som ett styrkande för att prostitution är skadligt för samhället, var att ett förbud skulle motverka spridningen utav HIV/AIDS. Detta inleddes under 80-talet som medel i debatten för att ytterligare uppmärksamma prostitutionsfrågan. Debatten fick sig ett uppsving och fler människor i samhället började anse prostitution vara en direkt hälsofara, både för privatpersoner som sprider det vidare till andra icke-prostituerade. Det utgör samtidigt en stor vårdkostnad för staten att ta hand om de insjuknade.⁶⁵ Detta argument gäller naturligtvis inte i samtliga fall, men är en potentiell stor risk vid påtvingad prostitution då köparna kanske vägrar använda skydd och säljarna inte har lika mycket makt att själv bestämma.

"Many factors mitigate against condom use: the need to make money; competition from places that do not require condoms; pimp pressure to have sex with no condom for more

---

⁶³ Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004, s. 1175

⁶⁴ Samarasinghe, Vidyamali, "Takes Two to Tango" – probing the demand side of female sex trafficking, *Pakistan Journal of Women's Studies*: 2009, s. 48

⁶⁵ Erikson, Josefina, "Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen", 2011, 145

money; money needed for a drug fix/habit or to pay off the pimp; and the general lack of control that prostituted women have of their bodies in prostitution venues.”⁶⁶

Lagen finns till för att de prostituerade skall kunna anmäla och få rätt i domstolen angående kränkningar och övergrepp som sker. Men hur pass skadligt är egentligen prostitutionen för människan som individ, även om det inte sker några fysiska övergrepp? Enligt Max Waltman lider mer än 68 % av de prostituerade han intervjuat av postdramatisk stress, vilket är en högre siffra än veteraner från Vietnamkriget, kvinnor som blir slagna i nära relationer och krigsflyktingar.⁶⁷ Denna undersökning inkluderade prostituerade som jobbade på gatan samt på bordell, både i länder där prostitution är lagligt samt länder det är olagligt. Även psykologiprofessor Peter de Marneffe har efter att ha undersökt empiriskt material kommit fram till slutsatsen att prostitution kan anses som skadligt för individen då det vanligtvis upplevs som förnedrande och kränkande. Detta leder i sin tur till kvarvarande känslor om värdelöshet, skam och självförakt.⁶⁸

”En del kvinnor berättar att de säljer sex som ett sätt att straffa sig själva eller komma bort från en inre smärta som kommer från tidigare övergrepp. För dem är prostitutionen en del i självförsörjandet, som att spåka sig, hetsäta eller göra hål i huden.” – Petra Östergren, s. 168

För en person som arbetar med prostitution under en tid av sitt liv, oavsett om det var frivilligt eller ej, kan det alltid tyckas svårt att ta sig ur den. Även om man väljer/lyckas sluta sälja sex, kan det bli problematiskt att redovisa för nya potentiella arbetsgivare vad man har sysselsatt sig med under den perioden i sitt liv. Det är svårt för en tidigare prostituerad att få arbete någon annanstans än i sexindustrin.⁶⁹ Att vara fast med ett arbete som man inte längre vill utföra och att stå näst intill utan möjligheter att förändra sin livssituation torde räknas som en hälsorisk då hopplöshet, hjälplöshet och låg

---

⁶⁶ Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004, s. 1173

⁶⁷ Waltman, Max, Prohibiting sex purchase and ending trafficking: the Swedish prostitution Law, 2011, s. 141

⁶⁸ Dempsey, Madden, Michelle, How to Argue About Prostitution, *Crim Law and philos*, 2012, s. 66

⁶⁹ Waltman, Max, Prohibiting sex purchase and ending trafficking: the Swedish prostitution Law, 2011, s. 148

självkänsla lätt framkallas ur situationen, och är skadligt för individens psykiska välmående.

En tredje hälsofråga som är ständigt återkommande i prostitutionsdebatten är frågan om huruvida prostitution är sammankopplat med alkohol och droger eller ej. Som i alla andra fall finns det två versioner. Linnea Evertdotter som skrivit boken "Att sälja sex", tar själv avstånd från allt som har med droger att göra.⁷⁰ Hon säger att det inte är ett problem som skall kopplas samman med prostitution. Det är klart att det finns de som tar droger inom sexindustrin, på samma sätt som att det finns andra människor med andra yrken som tar droger.⁷¹

Droger och alkohol är kända bedövningsmedel för människor som mår dåligt i sig själva, då det kortsiktigt dämpar ångest och andra obehagliga känslor. I en bransch då så pass många lider av konstant stress är det enbart logiskt att alkohol och drogmissbruk kan antas vara vanligare. I fall som involverar trafficking kan de prostituerade bli drogade mot sin vilja för att kunna arbeta mer, utan att kunna klaga eller säga ifrån. Lyckas hallicken få in den prostituerade på drogmissbrukets spår kommer detta även bli en ytterligare dimension han kan använda för att äga och fortsätta kontrollera personen.⁷²

3.3 Trafficking, frivillig prostitution och allt däremellan

Förbudet mot att köpa tillfälliga sexuella tjänster finns till för att minska efterfrågan på marknaden för att slutligen leda till det slutgiltiga målet att uppnå ett samhälle fritt från prostitution. Att det är straffbelagt skall bidra till en ökad rädsla för att åka fast. Den normbeläggande effekten och rädslan för att exponeras och pekats ut som sexköpare bland familj och vänner skall också bidra till en minskad efterfråga. Lagen har då fått den normbildande effekt lagstiftarna hoppades på. Frågan är då om det normen är skambelagt för att sex är något som inte diskuteras öppet i vårt samhälle, eller om skammen faktiskt kommer ifrån en högre medvetenhet och kunskap om att prostitution är något som på det stora hela är skadligt för samhället.

---

⁷⁰ Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", 2004, s. 10

⁷¹ Ibid, s. 98

⁷² Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004, s. 1175

Vad nu denna effekt kommer sig av har efterfrågan minskat, vilket även leder till att trafficking och utländska hallickar inte gärna väljer Sverige som marknad att etablera sig på.⁷³ En person som är verksam inom människohandel föredrar hellre att etablera sig på en stabil och ständigt ökande marknad. Vanligast är att länder där prostitution är fullt legaliserat har den snabbast växande marknaden för sexköp, och således även snabbast växande marknad för trafficking. Prostitution och en legaliserad marknad för sexköp lägger grunden för den infrastruktur, kundkrets och efterfrågan som behövs för att nära människohandeln. Köparna har ofta inte möjlighet att se skillnad på frivillig och ofrivillig prostitution.⁷⁴

Sedan sexköpslagen infördes har ett flertal undersökningar genomförts för att jämföra Sveriges utveckling med jämförbara länder såsom våra nordiska grannar där de har ungefär samma förutsättningar som vi. Statistiska undersökningar visar på att gatuprostitutionen i Sverige har minskat kraftigt, att personer som är inblandade i trafficking föredrar att etablera sig på andra marknader samt att internetprostitutionen inte har ökat lika kraftigt som i de andra länderna.⁷⁵ Eftersom en prostituerad måste exponera sig för sina köpare på någon form av forum gör staten den bedömning att mörkertalet inte kan vara allt för stort och att lagen faktiskt har haft en förebyggande effekt på den svenska prostitutionsmarknaden.⁷⁶

Något som frivilliga prostituerade ständigt påpekar är att prostitution och trafficking är två vitt skilda begrepp och skall behandlas därefter. Ofta buntas de ihop i debatten under samma benämning. Det enda de här två fenomenen har gemensamt är att båda industrierna närs av personer som köper sex. Att jämföra en frivillig sexarbetare med en person som utnyttjas mot sin vilja kan likställas vid att ta bort sexarbetarens egen bestämmanderätt och omyndigförklara personen som oansvarig och inkapabel att ta hand om sig själv och sin kropp.⁷⁷ Samtidigt är det lika felaktigt att kalla en kidnappad flicka för sexarbetare. Sexarbetare och sexslav är således två vitt skilda saker som ej bör

---

⁷³ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 14

⁷⁴ Carson, Lisa, Kathy Edwards, Prostitution and sex trafficking: What are the problem represented to be? A discursive analysis of law and policy in Sweden and Victoria, Australia, *HeinOnline*: 2011, s. 68

⁷⁵ Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm, s. 18,19

⁷⁶ *Ibid*, s. 20

⁷⁷ Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", 2004, s. 111

behandlas likvärdigt i alla sammanhang.

Som tidigare nämnts är prostituerad ett vitt begrepp som rymmer många olika situationer och personer. Emellan den lyckliga prostituerade och sexslav ryms människor som säljer sex av alla dess olika slag och av alla möjliga olika anledningar. Ofrivillig prostitution är svårt att definiera då en person kan bli tvingad av en tidigare flickvän/pojkvän, tvingade av en person de står i skuld till eller enbart att personen i fråga är i desperat behov av pengar.

"Andra kanske inte är utsatta för direkt tvång men befinner sig i en situation där att sälja sex är det enda alternativet, annars kommer de inte få ihop tillräckligt mycket pengar för att överleva, betala en skuld eller köpa droger." - Petra Östergren⁷⁸

Det står utom tvivel att det finns de som arbetar med att sälja sex som gillar sitt yrke och vill fortsätta med det, de så kallade "lyckliga hororna". Medan somliga ser det som ett jobb som alla andra, på samma sätt som att det behövs sophämtare och gatsopare, menar andra att de faktiskt utvinner en högst egen njutning av att sälja sig själva. Att folk får ha vilka sexuella läggningar och preferenser de vill är självklart. Prostituerade Linnea Evertsdotter refererar ständigt till sitt jobb som prostituerad som "min hobby".⁷⁹

Människohandel för sexuella ändamål är idag en av de mest lönsamma kriminella verksamheten, som årligen omsätter enorma summor pengar. Kvinnor, barn och män transporteras över gränserna och förs till främmande länder och tvingas sälja sina kroppar för sex, utan att de får bestämma själva med vem de vill ha sex med eller på vilka villkor. En modern form av slaveri. Detta kränker de mänskliga rättigheterna på flera dimensioner. I artikel 7 i ICCPR klargörs att ingen människa skall utsättas för tortyr, förnedring eller omänsklig behandling. I artikel 8 är de tydliga med att ingen människa under några omständigheter får hållas i slaveri, trälldom eller tvingas till tvångsarbete.⁸⁰ En person utan någon form av skyddsnät, utan pengar till mat eller

---

⁷⁸ Östergren, Petra, *"Porr, horor och feminister"*, Stockholm: Pocketförlaget, 2006, s. 168

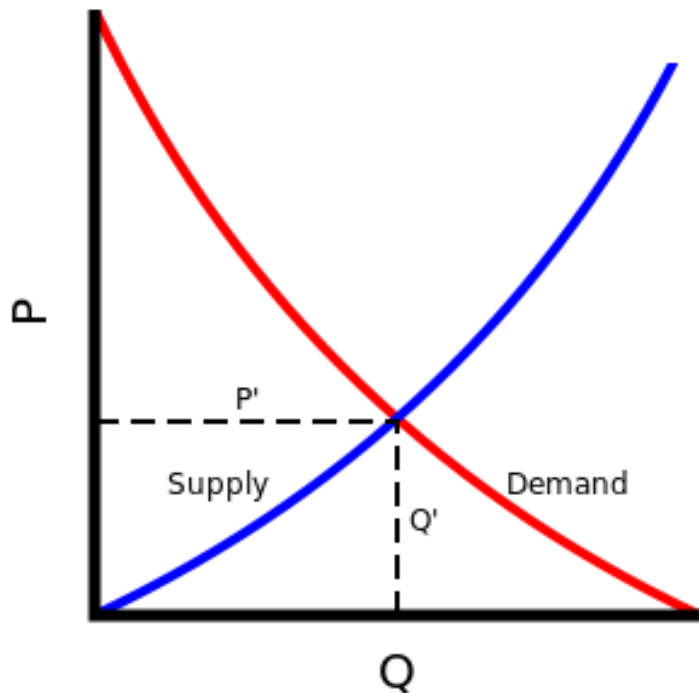
⁷⁹ Evertsdotter, Linnea, *"Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv"*, 2004, s. 34

⁸⁰ International Covenant on Civil and Political Rights, 999 U.N.T.S. 171, 16 december 1966.

Artiekl 7, Artikel 8

boende, utan eget pass eller fast i ett missbruk är alla potentiella offer för utnyttjning.⁸¹

Att hitta någon som inte är emot denna typ av prostitution är i regel omöjligt. Ingen människa ställer sig öppet upp och hävdar att vissa skall ha rätt och möjlighet att kränka andra människors liv. Varför då inte ignorera dem som köper och säljer sex frivilligt och lägga alla resurser på att bekämpa icke frivillig prostitution och människohandel?

Naturligtvis skall arbetet mot trafficking och tvingad prostitution prioriteras högt och dagligen strävas efter att bekämpas, med som med all annan typ av brottslighet kommer de att hitta genvägar för att fortsätta sin lukrativa verksamhet. Som framställs av grafen ovan,⁸² om efterfrågan ligger på noll kommer produkten göra detsamma. Så länge efterfrågan finns, kommer de att hitta genvägar för att tillgodose detta behov till varje pris.

3.4 Individuella rättigheter och egenbestämmanderätt

Hur förhåller vi oss då till skillnaden mellan prostitution och ofrivillig prostitution? Rent teoretiskt borde de som vill sälja sex ha rätt att vara fri att göra det, lika mycket som de som inte vill sälja sex har rätt att slippa. Hur stor andel av de prostituerade som finns är helt lyckliga med sina arbeten och skulle inte byta dem mot något annat? Och hur många människor i världen lider oerhört av både fysiska psykiska och självvållat självförakt? Hur värdefull känner sig en människa som säljer sig själv för pengar? Alla de som har intervjuats och slutat med prostitution har varit positiva till sexköpslagen, medan alla de

---

⁸¹ Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004, s. 1175

⁸² <http://psychsurvivor2.wordpress.com/2012/01/11/the-reason-why-szasz-has-failed/>, hämtad: 2012-05-25

som fortfarande jobbar som sexarbetare tycker att lagen har en negativ inverkan på deras liv.

”De (motståndarna) kan få dra sina paralleller med narkotika, organ och min dotter. Det bevisar bara deras oförmåga att se på det här på ett sakligt sätt. Jag vill älska, jag vill känna njutning och jag vill bestämma var, när hur och med vem jag vill njuta och jag bestämmer om och hur mycket jag vill ha i ersättning.” – Linnea Evertsdotter⁸³

För Linnea, som själv beskriver hennes verksamhet med att sälja sex som hennes hobby, skall det vara en självklarhet att alla människor skall få bestämma över sig själva och sitt sexliv själva utan inblandning av staten. Hon menar på att detta är hennes inneboende mänskliga rättighet enligt FN-konventionen. En poäng som teoretiskt kan verka omöjligt att argumentera emot.

Även Sexualbrottskommittén har tidigare kommit ut med skrivelser där de menar att individens fria val står över denna lagstiftning.

”Hur vuxna människor handlar på det sexuella området bör vara deras ensak under förutsättningen att ingen tvingas att delta.” - SOU 1982:61 s. 38)⁸⁴

Alla människor skall ha makt och frihet att bestämma över sig själva och sina egna kroppar. Alla skall ha rätt att göra som de vill när de vill. Men vad är den gyllne regeln som gäller för att infria mänskliga rättigheter på ett bredare plan? Har alla alltid rätt att alltid göra som de vill? Detta är ett ständigt återkommande dilemma inom diskursen för mänskliga rättigheter. Att vi i ett modern samhälle har lagar, regler och riktlinjer är för de flesta en självklarhet. Om en människa bryter mot någon av dessa regler skall det givetvis bli en reaktion i form av straff eller påföljd. Böter, fängelse eller skadestånd för att nämna några av våra vanligaste. Men då alla människor har rätt att med sin fria vilja göra vad de vill, och alltid innehar rätten att inte få vara sig sin psykiska eller fysiska frihet kränkt blir detta en ekvation omöjlig att lösa.

”it is wrong for the government to prohibit a form of conduct if this policy imposes a burden on someone that is substantially greater than the worst burden anyone would bear

---

⁸³ Evertsdotter, Linnea, *”Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv”*, 2004, s. 98

⁸⁴ Erikson, Josefina, *”Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen”*, 2011, s. 83

in the absence of his policy” – de Marneffe⁸⁵

Ponera att A är ute och kör bil. Har A rätt att köra mot rött ljus vid ett övergångsställe även om det inte finns några fotgängare som skall korsa vägen synliga? Nej, enligt lag är A alltid tvungen att stanna vid rött ljus i förebyggande syfte. Det kanske finns fotgängare eller cyklister som A inte upptäcker förens det är för sent, eller så skulle A:s ignorans denna gång leda till ytterligare ignorans en ytterligare gång. På samma sätt fungerar sexköpslagen, i förebyggande syfte för att minimera att skadan sker en annan gång.

Fattigdom, utsatthet och diskriminering är vanliga orsaker till att människor fastnar inom människohandel. Många som idag utnyttjas i trafficking är inte kidnappade utan har självvalt låtit sig förflyttas till ett annat land, ofta med löften om en rikare framtid framför sig.⁸⁶ Om dessa vet att det skall utnyttjas i sexindustrin eller ej är egentligen irrelevant, eftersom slutdestinationen är densamma och deras mänskliga rättigheter blir kränkta på lika sätt. Många av dessa personer kan ha en problematisk bakgrund som att ha blivit utnyttjade som barn, hemlöshet och diskriminering i hemlandet både på grund av kön och etnicitet.⁸⁷ Mot dessa svåra hemförhållanden kan vad som helst tyckas vara bättre och de väljer frivilligt att söka sig till sexindustrin som ett alternativ. Dessa personer är därefter extremt utsatta och kan utnyttjas för pengar de med största sannolikhet aldrig kommer att se.

De människor som då säljer sex av sin egen fria vilja bör således se över på vilket sätt deras självbestämmanderätt påverkar andra.

3.5 Summering

Den svenska lagen om förbud mot köp av sexuell tjänst innebär att enbart köparen är kriminaliserad, och inte den person som säljer sex. Under den pågående debatten om huruvida det i Sverige skall fortsätta vara kriminaliserat att köpa sexuella tjänster hörs många argument för och emot. De är argument som handlar om de prostituerades

---

⁸⁵ Dempsey, Madden, Michelle, *How to Argue About Prostitution, Crim Law and philos*, 2012, s. 69

⁸⁶ Waltman, Max, *Prohibiting sex purchase and ending trafficking: the Swedish prostitution Law*, 2011, s. 141

⁸⁷ Waltman, Max, *Prohibiting sex purchase and ending trafficking: the Swedish prostitution Law*, 2011, s. 141

mänskliga rättigheter, deras personliga hälsa och skydd samt att det leder till en generell minskning inom människohandeln. Samtidigt hörs motargument om att lagen enbart har haft negativa effekter på de prostituerade, att de utsätts för en svårare vardag och att efterfrågan inte har minskat.

Att prostitutionen leder till en ökad makthierarki i samhället och är negativt för jämställdheten framfördes starkt som argument under debatten från till att sexköpslagen infördes 1999. Eftersom den vanligaste sextransaktionen sker mellan en manlig köpare och en kvinnlig säljare kan detta argument fortfarande hålla idag, även om det måste finnas en djupare medvetenhet om att detta ej står för hundra procent av fallen. De kvinnor som arbetar frivilligt som sexarbetare och har intervjuats menar istället att det är lagen som gör att de känner sig förminskade och maktlösa, inte de köpande männen. De vill mena på att det är samhällets normer och konstruktion som gör att de känner att deras yrken är skambelagda och förnedrande, inte männen och deras behandling.

Hälsoriskerna som de prostituerade utsätts för är många. Det kan röra sig om våldsamma kunder, om sjukdomar, missbruk, utnyttjande, fysiska såväl som psykiska skador. Den största faran utsätts de icke frivilliga prostituerade som tvingas ha sex med kunder för pengar mot sin vilja. Utöver alla andra risker de tar när de går in ensamma i ett rum med en annan människa som kan vara av åsikten att han äger personen, får de också utstå de psykiska skador som åsamkas av total maktlöshet. Värt igen att poängtera är att inte alla människor som arbetar inom sexindustrin råkar ut för skador värre än vad som kan väntas inom andra yrken. Det finns personer som säljer sex och har möjlighet att välja sina egna kunder och tider. Dessa människor lider naturligtvis inte samma skador som de påtvingade och skall inte heller behandlas därefter.

Trafficking kopplas ihop med den allmänna prostitutionsindustrin, trots att de som arbetar kan ha totalt olika förutsättningar, viljor och bakgrunder. Det som binder de två fenomenen samman är att de drivs av människor som köper sex av andra människor. De handlar med samma varor och tjänster, och således blir kundkretsen densamma. Därför kan inte de två begreppen helt särskiljas även om det rör sig om helt andra personer och preferenser.

Frågan om de prostituerades individuella rättigheter är också ständigt central i

diskussionen. I enlighet med UHDR artikel 1 har alla människor fri bestämmanderätt över sig själva och sina kroppar. Detta kan utläsas både på det sätt att varje människa själva skall ha rätt att bestämma om de vill sälja sex, samt att de skall ha rätt att slippa göra det om de inte vill det. Frågan om individuella rättigheter skiljer sig egentligen inte från andra frågor som rör inskränkande av andra rättigheter för ett syfte.

4 Slutsats

Slutsatsen av denna argumentationsanalys är att den svenska regeringen hade rätt i frågan om att en kriminalisering av köparen i prostitutionssammanhang skulle minska efterfrågan på sexuella tjänster. Som bevisat minskar utbudet om efterfrågan stryps och lagen är ett effektivt medel för att få detta att hända. Ett samhälle fritt från prostitution är bevisligen att föredra då människohandel för sexuella ändamål ej skulle vara ett existerande fenomen i denna utopi. Trafficking är en lukrativ bransch för de som väljer att utnyttja andra personer för egen vinning, samtidigt som den är extremt skadlig för de som utnyttjas. Åtskilliga mänskliga rättigheter kränks dagligen i samband med prostitution av alla dess slag och leder till skador för både individerna inblandade och samhället på stort. Det är ett känsligt ämne som fortfarande kan ha inverkan på patriarkatet och kvinnors maktstatus i vårt dagliga samhälle.

Staten tog makten i sin hand och ströp de "lyckliga prostituerades" fria vilja, när de beslutade att det var högre prioriterat att uppnå jämställdhet, få ett slut på kvinnoförnedring och människohandel. Sexköpslagen kan anses vara en förebyggande lag försvarbar då allmänhetens bästa kommer före den absoluta icke inskränkta viljan av ett fånget antal människor.

De bakomliggande motiven för den svenska sexköpslagen är många. Legens huvudsyfte är tanken om att en kriminalisering av köparsidan skall strypa efterfrågan, och således skall även "produkten" försvinna från marknaden. Varför enbart köparsidan är kriminaliserad motiveras med en argumentation som vill göra det enklare för de som redan är prostituerade att ta sig ur den, att våga anmäla brott och kränkningar, utan att själva riskera en straffpåföljd. De människorättskränkningar som kopplas ihop med prostitutionen är frågan om tvång, ofrivilligt arbete, trafficking, alkohol- och drogmissbruk, våld och övergrepp samt psykiska skador. Då sammankopplingen med

dessa svåra problem och övergrepp inte visat sig stämma på samtliga av de prostituerade som arbetar idag, har det bevisat sig sant att de absolut flesta prostituerade lider någon form av övergrepp i sitt arbete. Sexköpslagen kan således antas vara en bra lösning för att försöka stoppa efterfrågan och således stoppa prostitutionen, för ett tryggare samhälle.

5 Resultatdiskussion

Genom att läsa ingående tankar och beskrivningar av de som inte alls upplever något negativt med att sälja sina egna kroppar mot ersättning förändras delvis inställningen till prostitutionsfrågan. Min egen uppfattning innan arbetat inleddes var att den lyckliga horan enbart var en myt utan någon form av sanning bakom sig. En figur påhittad av de som själva vill gå till prostituerade utan dåligt samvete, vilket nog också ofta är sant. Dock verkar det alltså finnas kvinnor (*kvinnor*; då inga källor använts med intervjuer hämtade från manliga prostituerade) som gillar att sälja sig och får ut en egen njutning av detta. Om det istället skall kallas för fetisch eller anses vara en form av sexuell läggning är inte upp till mig att bedöma.

Men även om den lyckliga horan inte enbart är en myt, är inte heller den tvingade det. Trafficking är idag en enorm marknad och skadar otaliga människor varje år. I Sverige har det visat sig att vi har en mindre marknad för människohandel för sexuella ändamål än våra jämförbara grannländer. Vad det beror på och vad det har för implikationer på trafficking i världen är oklart. En slutsats enkel att dra är dock att den svenska sexköpslagen har fått den normbildande effekt den var tilltänkt och att marknaden för människohandel är mindre för att prostitutionsmarknaden är mindre i sig. Det skulle kunna bero på ett flertal andra faktorer, exempelvis att Sverige är ett välfärdssamhälle och att inte så många behöver prostituera sig för att få mat för dagen. Oavsett vad den svaga marknaden beror på torde det vara en positiv riktigt för samhället. Att man i Sverige skulle ha en svag marknad för prostitution på grund av att vi är ett välfärdssamhälle säger sig självt att människor generellt väljer andra yrken än att sälja sig själva om de har möjlighet.

Under arbetets gång har det också framkommit att prostitution är skadligt för flertalet av de inblandade som arbetar som prostituerade. Postdramatisk stress, självförakt och

maktlöshet är vanligt vidkommande känslor och påverkningar prostitutionen har. Kvinnor som upplever detta utan att de är tvingade till att prostituera sig kan ha förutsättningar att sluta. Denna chans kan dock inte antas gälla för alla, och framför allt inte de människor som kontrolleras av en andra part. Denna maktutövning kan ge sig uttryck i våld, hot eller egenförvållat/tvingat alkohol- eller drogmissbruk. Detta kränker de mänskliga rättigheterna på flera dimensioner.

Slutsatsen kan således dras att den svenska staten gör rätt i att behålla sexköpslagen. Prostitution är bevisligen skadligt för fler personer än den gynnar, vilket bör hålla som argument för att vara tillåta staten att inskränka vissa människors absoluta fria vilja.

Referenser

Litteratur:

Bergström, Göran, Boréus, Kristina (red.), "Textens mening och makt, Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys", Lund: Studentlitteratur, 2005

Evertsdotter, Linnea, "Att sälja sex – lagen, debatten, attityden ur mitt perspektiv", Vulkan, 2004

Erikson, Josefina, "Strider om mening – en dynamisk frameanalys av den svenska sexköpslagen", Uppsala: Uppsala Universitet, 2011

Östergren, Petra, "Porr, horor och feminister", Stockholm: Pocketförlaget, 2006

Orend, Brian, *Human Rights Concept and Context*, Ontario: Broadview Press, 2002

Artiklar:

American Association of sexuality educators, counselors and therapists, *Contemporary Sexuality - Vol. 41, No 12*: 2007

Carson, Lisa, Kathy Edwards, Prostitution and sex trafficking: What are the problems represented to be? A discursive analysis of law and policy in Sweden and Victoria, Australia, *HeinOnline*: 2011

Dempsey, Madden, Michelle, How to Argue About Prostitution, *Crim Law and Philos*: 2012

International Development Program, School of International Service, American University, Washington D.C.

Samarasinghe, Vidyamali, "Takes Two to Tango" – probing the demand side of female sex trafficking, *Pakistan Journal of Women's Studies*: 2009

Raymond, G. Janice, Prostitution on demand – Legalizing the Buyers as Sexual Consumers, *Violence against women*: 2004

Rice-Oxley, Mark, Rivers, Karin, Britain eyes Swedish law on sex workers, *Global Issues In Context*: 2012

Waltman, Max, Prohibiting sex purchase and ending trafficking: the Swedish prostitution Law, 2011, s. 141

Statliga Skrivelser:

Förbud mot köp av sexuell tjänst – en utvärdering 1999-2008, SOU 2010:49 Stockholm

Lagrådsremiss ”skärpt straff för köp av sexuell tjänst”, Stockholm 2011-01-27

SFS 1998:408, Lag om förbud mot köp av sexuella tjänster

Regeringens Proposition 1997/98:55, Kvinnofrid, Stockholm, 5 februari 1998

Konventioner:

Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 december 1948.

International Covenant on Civil and Political Rights, 999 U.N.T.S. 171, 16 december 1966.

Övriga Källor:

Ne, www.ne.se/trafficking. Hämtad: 2012-05-24

Ne, www.ne.se/prostitution. Hämtad: 2012-05-24

<http://psychsurvivor2.wordpress.com/2012/01/11/the-reason-why-szasz-has-failed/>, Hämtad: 2012-05-24